

**ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА
ДИСЦИПЛИНАРНАТА ДЕЙНОСТ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВСС**

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящите правила уреждат вътрешния ред и критериите и обявяват установената практика при провеждане на дисциплинарната дейност на съдийската колегия на ВСС при упражняване на правомощията ѝ по прилагане разпоредбите на Глава шестнадесета от Закона за съдебната власт – по отношение на съдии, административни ръководители на съдилища и техните заместници.

2. Целта на правилата е да се гарантира прозрачност, обективност и справедливост на дисциплинарния процес, да създадат единна практика в дисциплинарното производство с единен подход и начин на събиране на доказателства, като на дисциплинарно привлеченото лице се осигури право на защита в пълен обем.

3. При осъществяване на дисциплинарната си дейност, съдийската колегия на ВСС се ръководи от следните принципи:

- а) законоустановеност на нарушенията и наказанията;
- б) съразмерност и справедливост при определяне на наказанието;
- в) еднократност на наказанието;
- г) безпристрастност, последователност и предвидимост при упражняване правомощията на дисциплинарния състав и на дисциплинарно наказващия орган;
- д) гарантиране на правото на защита на дисциплинарно привлеченото лице;
- е) защита от дискриминация при реализация на дисциплинарната отговорност;
- ж) равенство на страните в дисциплинарното производство;
- з) гарантиране на съдийската независимост при осъществяване на правораздавателната дейност, както и на зачитане на личната и професионална чест и достойнство на привлеченото към дисциплинарна отговорност лице.

Раздел II

ДИСЦИПЛИНАРНО ПРОИЗВОДСТВО

Инициатива за започване на производството

4. Предложение за образуване на дисциплинарно производство на съдия, административен ръководител на съд и заместник на административен ръководител, съгласно чл. 312, ал. 1 ЗСВ, може да се прави от:

- а) съответния административен ръководител;
- б) по-горестоящ административен ръководител;
- в) Инспектората към Висшия съдебен съвет;
- г) министъра на правосъдието.

5. Всеки от субектите по предходната точка, независимо един от друг, може да направи предложение за налагане на дисциплинарно наказание на съдия, административен ръководител на съд и заместник на административен ръководител.

Образуване на дисциплинарното производство

6. Дисциплинарно производство се образува с решение на съдийската колегия на ВСС. Всички извършени до датата на образуване на дисциплинарното производство действия на вносителя на предложението не са част от дисциплинарното производство.

Форма на предложението за образуване на дисциплинарното производство

7. Предложението за образуване на дисциплинарно производство за налагане на дисциплинарно наказание на съдия, административен ръководител на съд и заместник на административен ръководител се подава писмено.

8. Предложението за образуване на дисциплинарно производство, задължително съдържа:

- а) имена, длъжност и подпис на вносителя;
- б) имена и длъжност на лицето, за което се отнася предложението;
- в) изложение на фактическите обстоятелства, за които се твърди, че съставляват виновно неизпълнение на служебните задължения по смисъла на чл. 307, ал. 2 ЗСВ;
- г) посочване на твърдяното дисциплинарно нарушение, както и правна квалификация от изброените в чл. 307, ал. 3, т. 1-4 ЗСВ;
- д) искане за налагане на дисциплинарно наказание.

9. В предложението може да се посочат вида и съответно размера на предложеното дисциплинарно наказание, както и изложение на обстоятелствата по чл. 309 ЗСВ.

10. Към предложението вносителят прилага:

а) всички доказателства, относими към твърдените факти, с които разполага, в това число и относно датата, на която същият, в качеството си на вносител на предложение за образуване на дисциплинарно производство, е узнал за посочените нарушения;

б) преписи от искането и доказателствата към него за лицето, за което се отнася предложението.

Нередовност на предложението за образуване на дисциплинарно производство. Отстраняване на нередовностите.

11. Когато предложението за образуване на дисциплинарно производство не отговаря на изискванията по т. 8 и 10, съдийската колегия на ВСС уведомява вносителя на предложението да отстрани нередовностите в едноседмичен срок от съобщението за това.

12.1. Ако вносителят на предложението за образуване на дисциплинарно производство не отстрани нередовностите, съдийската колегия на ВСС с решение отказва да образува дисциплинарно производство.

12.2. Ако нередовностите се установят след образуване на дисциплинарното производство се процедира по реда на т. 11, а при неотстраняване на нередовностите, съдийската колегия на ВСС с решение прекратява дисциплинарното производство.

Допустимост на предложението за образуване на дисциплинарно производство

13. Съдийската колегия на ВСС проверява предпоставките за допустимостта на предложението за образуване на дисциплинарно производство:

а) компетентност на органа, направил предложението;

б) липса на влязъл в сила административен акт за освобождаване от длъжност на лицето, на което се иска да бъде наложено дисциплинарно наказание;

в) липса на влязъл в сила акт за същото дисциплинарно нарушение;

г) липса на друго дисциплинарно производство със същия предмет, пред същия орган и между същите страни, независимо дали е във фазата на приемане на решение от съдийската колегия на ВСС или оспорване пред съда;

д) спазване на сроковете за образуване на дисциплинарно производство по чл. 310 ЗСВ.

14. Дисциплинарно производство не се образува, когато:

а) предложението е направено от лице или орган, които не са овластени от ЗСВ с такава правомощие;

б) е изтекъл някой от сроковете по чл. 310 ЗСВ;

в) за същото нарушение и на същия съдия, административен ръководител на съд или заместник на административен ръководител вече е наложено дисциплинарно наказание;

г) налице е друго дисциплинарно производство със същия предмет, пред същия орган и между същите страни, независимо дали е във фазата на приемане на решение от съдийската колегия на ВСС или оспорване пред съда;

д) лицето, за което се отнася предложението, е освободено от длъжност преди образуване на дисциплинарното производство или е починало.

15. Решението за отказ да се образува дисциплинарно производство може да бъде обжалвано от вносителя на предложението по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Провеждане на дисциплинарното производство

16. След образуване на дисциплинарно производство с решение на съдийската колегия на ВСС, се определя дисциплинарен състав по реда и в срока по чл. 316, ал. 3 и 4 ЗСВ.

17.1. При образувани дисциплинарни производства срещу един и същ съдия, административен ръководител и заместник на административен ръководител за различни дисциплинарни нарушения, съдийската колегия на ВСС може да вземе решение за съединяването и разглеждането им в едно общо производство, ако това е необходимо и е целесъобразно за пълното и всестранно изясняване на релевантните факти за дисциплинарната отговорност.

17.2. По-късно образуваното дисциплинарно производство се присъединява към по-рано образуваното.

18. Дисциплинарният състав взема необходимите мерки за приключване на производството в разумен срок.

19. Дисциплинарно привлеченото лице може да поиска отстраняване на член на дисциплинарния състав при наличие на обстоятелства по чл. 35, ал. 1 ЗСВ, пораждащи основателно съмнение в неговата непредубеденост и лична незаинтересованост.

20. По искането за отстраняване, съответният член на дисциплинарния състав се произнася с писмен акт, който се внася в заседание на съдийската колегия на ВСС за запознаване. Когато искането

за отвод е уважено или член на дисциплинарния състав се е самоотвел, съдийската колегия на ВСС избира нов член на дисциплинарния състав.

21. Нов председател, който е и докладчик, се избира само в случаите при които вече избраният такъв се е отвел.

22. За всички действия в дисциплинарното производство, осъществени извън заседанията на дисциплинарния състав задължително се уведомяват страните.

23. Връчването на съобщения, актове на дисциплинарния състав и книжа по делото се извършва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

24. Дисциплинарно привлеченото лице има право да бъде представлявано и подпомагано от адвокат или посочен от него друг съдия.

25. Дисциплинарният състав изяснява фактите и обстоятелствата по дисциплинарното дело, като може да събира гласни, писмени и веществени доказателства, включително чрез делегиран свой член, както и да изслушва вещи лица, по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

26. Доказателствата се събират по искане на страните и/или служебно от дисциплинарния състав. Всички събрани доказателства се проверяват и преценяват от дисциплинарния състав.

27. Дисциплинарният състав осигурява на страните възможност да преглеждат документите по преписката, както и да си правят бележки и извадки или – според техническите възможности – копия, по всяко време на дисциплинарното производство.

28. Дисциплинарният състав осигурява на страните възможност да изразят становище по събраните доказателства, както и по предявените искания, като определя срок не по-дълъг от 7 дни. Страните могат да правят писмени искания и възражения.

29. За насроченото по реда на чл. 316, ал. 5 ЗСВ заседание на дисциплинарния състав страните по делото се уведомяват не по-късно от 7 дни преди датата на заседанието. Този срок се спазва и при насрочване на следващо заседание, ако делото е отложено.

30. Делото може да бъде отложено по искане на някоя от страните само при необходимост от събиране на доказателства или при наличие на неотстранимо препятствие за явяване на страната или пълномощникът ѝ (адвокат или друг съдия).

Спиране и възобновяване на дисциплинарното производство

31. При възникване на някои от обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т. 3, 4 и 5 от Административнопроцесуалния кодекс дисциплинарният състав, служебно или по искане на една от страните, прави предложение до

съдийската колегия на ВСС за спиране на дисциплинарното производство, която се произнася с решение.

32. За спирането на дисциплинарното производство съдийската колегия на ВСС съобщава на страните в производството.

33. Решението за спиране на производството може да се обжалва по реда на глава десета, раздел IV от Административнопроцесуалния кодекс.

34. След отпадане на основанията за спирането, дисциплинарното производство се възобновява с решение на съдийската колегия на ВСС, по предложение на дисциплинарния състав служебно или по искане на една от страните. При възобновяването производството започва от действието, от което е било спряно.

Прекратяване на дисциплинарното производство

35. Образованото дисциплинарно производство се прекратява, когато в хода на делото се установи обстоятелство по т. 14, б. „а“, „б“, „в“, „г“ и „д“, както и случаите по т.12.2.

36. В случаите по предходната точка дисциплинарното производство се прекратява с решение на съдийската колегия на ВСС по предложение на дисциплинарния състав.

37. За прекратяването на дисциплинарното производство съдийската колегия на ВСС съобщава на страните в производството.

38. Решението за прекратяване на производството може да се обжалва по реда на глава десета, раздел IV от Административнопроцесуалния кодекс.

Приключване на дисциплинарното производство

39. След като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая, дисциплинарният състав се произнася с мотивирано решение, с което изразява становище относно фактическите обстоятелства и правната им квалификация, като прави едно от следните предложения:

- а) за налагане на дисциплинарно наказание;
- б) за неналагане на дисциплинарно наказание;
- в) за прекратяване на производството в случаите по т. 35.

40. В случаите по т. 39, б. „а“ дисциплинарният състав прави предложение за вида и съответно за размера на наказанието, като излага съображения за обстоятелствата по чл. 309 ЗСВ.

41. След внасяне на предложението на дисциплинарния състав в съдийската колегия на ВСС, копие на решението се изпраща на дисциплинарно привлеченото лице и се уведомява за заседанието, на което ще се разглежда същото, като изрично му се указва възможността да бъде

изслушано от дисциплинарно наказващия орган лично или чрез упълномощен от него представител, или да даде писмени обяснения преди приемане на решение по чл. 320, ал. 3 ЗСВ.

42. Решението на съдийската колегия на ВСС за налагане на дисциплинарно наказание се приема с мнозинство не по-малко от осем гласа. Когато за приемане на решение за налагане на дисциплинарно наказание липсва необходимото мнозинство, се смята, че е налице решение за отхвърляне на предложението, което подлежи на обжалване по реда на чл. 36 ЗСВ.

43. В случаите когато от член на съдийската колегия на ВСС е направено предложение за налагане на дисциплинарно наказание, различно от предложеното от дисциплинарния състав, първо се гласува предложението на дисциплинарния състав.

44. В случай, че предложението на дисциплинарния състав не събере необходимото мнозинство, се подлагат на гласуване останалите предложения по реда на тежестта на предложеното наказание по чл.308, ал. 1 ЗСВ, като се започне от най-тежкото. В тези случаи член на съдийската колегия на ВСС, който е гласувал за налагане на по-тежко наказание, но не е събрано необходимото мнозинство, има право да гласува за следващото предложено по-леко наказание.

45. За мотиви на решението се смятат и мотивите на решението на дисциплинарния състав, когато предложението му бъде прието, както и изказаните съображения от членовете на съдийската колегия на ВСС. За мотиви на решението, с което не се приема направеното предложение от дисциплинарния състав, се смятат отрицателните изказвания на членовете на съдийската колегия на ВСС.

46.1. Решението на съдийската колегия на ВСС се съобщава незабавно на страните по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като изрично се указва реда и срока за обжалване, а в 3-дневен срок от изготвяне на протокола от проведеното заседание на съдийската колегия на ВСС им се връчва препис-извлечение от пълния стенографски протокол в относимата част.

46.2. Когато разглеждането на дисциплинарното дело не е приключило в едно заседание на съдийската колегия на ВСС, на страните се връчва препис-извлечение от пълния стенографски протокол в относимата част, в 3-дневен срок от изготвяне на протокола от съответното заседание.

46.3. Решението на съдийската колегия на ВСС подлежи на обжалване по реда на чл. 323 ЗСВ.

Раздел III

ДИСЦИПЛИНАРНА ОТГОВОРНОСТ

47. Дисциплинарно нарушение, съгласно чл. 307, ал. 2 ЗСВ, е виновно неизпълнение на служебните задължения, както и накръняване на престижа на съдебната власт.

Дисциплинарна отговорност при виновно неизпълнение на служебни задължения

48.1. Дисциплинарни нарушения, които съставляват виновно неизпълнение на служебните задължения, съгласно чл. 307, ал. 3, т. 1, 2 и 4 ЗСВ, са:

- а) системно неспазване на сроковете, предвидени в процесуалните закони;
- б) действие или бездействие, което неоправдано забавя производството;
- в) неизпълнение на други служебни задължения.

48.2. За „системно неспазване на сроковете“ по смисъла на б. „а“ се приемат случаите, в които нарушението е извършено три или повече пъти.

49. Системно неспазване на сроковете, предвидени в процесуалните закони може да е:

- а) неизготвяне на съдебния акт или неизписване на мотивите на съдебния акт в инструктивен или разумен срок;
- б) неспазване на сроковете за администриране на делата;
- в) неспазване на сроковете за насрочване и/или разглеждане на делата в инструктивен или разумен срок.

50.1. Действие или бездействие, което неоправдано забавя производството може да е:

- а) нарушаване на сроковете за изпълнение на служебните задължения от дисциплинарно привлеченото лице;
- б) извършване на процесуални действия извън разумния срок, респективно неизвършване на дължимо процесуално действие;
- в) администриране на делата извън разумния срок.
- г) други фактически действия или бездействия, свързани с делото.

50.2. При преценка дали е налице неоправдано забавяне на производството се вземат предвид осъществените процесуални действия по делото от съда и страните, фактическа и правна сложност на делото и обусловената от тези обстоятелства обичайна продължителност на разглеждане и приключване на делата, както и общият срок за разглеждане и приключване на конкретното дело.

51. Неизпълнение на други служебни задължения може да е:

а) неизпълнение на служебни задължения, свързани с администриране на делата;

б) неизпълнение на функционални правомощия за контрол по изпълнение на дадени разпореждания за администриране на делата;

в) нарушение на служебните задължения, свързани със случайното разпределение на делата;

г) неизпълнение на служебните задължения, свързани с общото организационно и административно ръководство на съответния орган на съдебната власт.

д) неосъществяване на контрол по изпълнение на постановените от съдебния състав актове, включително такива по администриране на делото, от съответния съдебен служител.

52. При определяне на дисциплинарното наказание за виновно неизпълнение на служебните задължения по чл.307, ал. 3, т. 1, 2 и 4 ЗСВ, следва да се направи оценка на следните обстоятелства, относими към тежестта на дисциплинарното нарушение:

а) професионалната дейност на дисциплинарно привлеченото лице;

б) действителната натовареност на съответния орган на съдебната власт;

в) създадената организация и администрирането на работата на съдиите от съответния административен ръководител.

53. Преценката за професионалната дейност на съдия включва:

а) персонална натовареност в количествени показатели;

б) фактическа и правна сложност на разгледаните дела през процесния период, съобразно данните от системата за измерване на натовареността на съдиите;

в) качество на постановените актове – стабилитет според резултатите от инстанционния контрол;

г) съпътстваща професионална работа – участие в състав и произнасяне по дела, подготовка и администриране на дела, дежурства (ако има такива), натовареност на заседателния график;

д) ангажираност в изпълнението на други служебни задачи извън основната дейност през процесния период;

е) поощрения и/или наказания (които не са заличени), прилагане на мярката по чл.327, ал. 1 ЗСВ на съдията за процесния период.

54. Преценката за действителната натовареност на съответния орган на съдебната власт включва:

а) обща натовареност на съдиите, както и на персоналната такава (на работещите същата материя, ако има разпределение на материята)

б) обща и индивидуална натовареност спрямо средната на органи на съдебната власт със сходни показателни.

55. Преценката за създадената организация и администриране на работата на съдиите от съответния административен ръководител включва:

а) равномерна натовареност на съдиите в органа на съдебната власт;

б) при неравномерна натовареност на дисциплинарно привлеченото лице сравнение с останалите съдии – причини и мерки за преодоляването ѝ;

в) административен контрол и мерки за преодоляване на неритмично, забавено администриране, разглеждане и решаване на делата от съдиите;

г) прилагане на индивидуален план по отношение на дисциплинарно привлеченото лице;

д) прилагане на мярката по чл.327, ал. 1 ЗСВ по отношение на дисциплинарно привлеченото лице.

56. При определяне на вида и размера на дисциплинарното наказание за установеното дисциплинарно нарушение на служебните задължения, дисциплинарно наказващият орган проверява дали дисциплинарно привлеченото лице е имало обективна възможност:

а) да разгледа делото в инструктивните срокове;

б) да постанови съответния акт в инструктивен срок;

в) да разгледа делото в разумен срок, ако инструктивните срокове не са спазени;

г) да постанови съответния акт в разумен срок, ако инструктивния срок не е спазен.

57. Дисциплинарно наказващият орган установява дали неизпълнението на служебните задължения е виновно и каква е формата на вината въз основа:

а) на преценка дали дисциплинарно привлеченото лице е имало обективна възможност да разгледа и реши делото в законови, респективно разумни срокове,

б) на преценка на причините, които са обусловили надхвърлянето на законовите, респективно разумни срокове, като например:

- наличие на обстоятелства, които са извън субективната воля и възможности на дисциплинарно привлеченото лице;

- съвкупност от обективни и субективни причини;

- субективно допуснатата лоша организация на работа и неспазване на процесуалните срокове.

58. Дисциплинарната отговорност на дисциплинарно привлеченото лице се ангажира при безспорно доказана причинна връзка между обективния факт на забавено разглеждане и постановяване на съответните актове и неговото виновно поведение.

Дисциплинарна отговорност при накърняване на престижа на съдебната власт

59. Дисциплинарни нарушения по чл. 307, ал. 3, т. 3 ЗСВ са действие или бездействие, включително нарушаване на Кодекса за етично поведение на българските магистрати, което накърнява престижа на съдебната власт.

60.1. Престижът на съдебната власт намира изражение в доброто име, уважението, авторитетът и общественото доверие, с които се ползва и може да бъде накърнен чрез:

- поведение, което е в разрез с утвърдените в обществото разбирания за благоприличие;
- действия, които компрометират честта на дисциплинарно привлеченото лице в професията и обществото;
- трайно или особено неприемливо поведение, което нарушава Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

60.2 За да се накърни престижът на съдебната власт е необходимо, деянието да е станало публично достояние или пред трети лица.

61. Дисциплинарната отговорност на дисциплинарно привлеченото лице за нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 3 ЗСВ се ангажира при безспорно доказана причинна връзка между конкретно установено лично действие и/или бездействие, което е в нарушение на основните принципи на етично поведение и накърняването на престижа на съдебната власт.

62. При дисциплинарни нарушения, които накърняват престижа на съдебната власт дисциплинарно наказващият орган установява:

- а) какви фактически действия са извършени от дисциплинарно привлеченото лице;
- б) какви са те по характер, съдържание и насоченост;
- в) какъв е обектът на въздействие на същите;
- г) дали злепоставят пред обществото техния извършител или са насочени срещу честта на други магистрати или други лица;
- д) къде са извършени тези действия – в месторабота или извън нея;
- е) дали са извършени при изпълнение на служебните задължения или извън тях.

ж) в присъствието на кои лица са извършени;

з) по какъв повод и с каква цел са извършени.

63. При определяне на дисциплинарното наказание за дисциплинарно нарушение по чл.307, ал. 3, т. 3 ЗСВ, при оценката на

тежестта на дисциплинарното нарушение следва да се съобразят и следните обстоятелства:

а) дали се касае за отделно действие, но с висока интензивност на настъпилия обществено негативен резултат или за многократно извършвано деяние, макар и с по-ниска интензивност;

б) личното отношение към извършеното деяние.

Индивидуален план за професионално развитие

64. Когато е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1, 2 и 3 ЗСВ за извършено нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 1 и 2 ЗСВ, изпълнението на наказанието може да бъде отложено с решение на съдийската колегия на ВСС за срок до шест месеца като се прилага индивидуален план за професионално развитие.

65. Индивидуалният план може да включва мерки за преодоляване на специфични нужди и установени недостатъци в работата и подготовката на съдията, като например график за изготвяне на съдебните актове, за насрочване на делата, за произнасяне по текущия доклад, посещение на специализиран курс за обучение и др.

66. Индивидуалният план се утвърждава с решение на съдийската колегия на ВСС и се определя срок за отлагане изпълнението на наложеното дисциплинарно наказание.

67. След изтичане на срока, съдийската колегия на ВСС приема доклад съответно от административния ръководител или дисциплинарния състав за изпълнение на плана и се произнася с решение за необходимостта от изпълнение на наложеното дисциплинарно наказание.

Специфични правила в производството по чл. 314 ЗСВ

68. В случаите, когато е наложено дисциплинарно наказание по чл. 308, ал.1, т.1 ЗСВ със заповед на административния ръководител, последният уведомява съдийската колегия на ВСС за наложеното дисциплинарно наказание, като изпраща препис от заповедта и преписката.

69. Съдийската колегия на ВСС разглежда заповедта в срок до един месец от получаването ѝ, като може да потвърди или отмени наложеното дисциплинарно наказание.

70. По преценка на съдийската колегия на ВСС може да се събират допълнителни доказателства, да се изслуша дисциплинарно привлеченото лице или да се приемат писмените му обяснения, както и да се изслуша съответния административен ръководител.

71. Когато съдийската колегия на ВСС прецени, че са налице основания за налагане на по-тежко наказание, дисциплинарното производство се продължава по реда на чл. 316-322 ЗСВ. По същия ред се

процедира и в случаите по чл. 314, ал. 2 ЗСВ.

72. Настоящите вътрешни правила се прилагат съответно и за дисциплинарните производства, които са продължени от съдийската колегия на ВСС в хипотезите на чл. 314, ал. 2 и 5 ЗСВ.

Преходни и заключителни разпоредби

1. Настоящите вътрешни правила се приемат на основание чл. 13 от Административнопроцесуалния кодекс.

2. Настоящите вътрешни правила са съобразени с действащите към 30.03.2021 г. разпоредби на Закона за съдебната власт, Правилника за организация на дейността на ВСС и на неговата администрация, Правила за работа на съдийската колегия на ВСС.

3. Настоящите вътрешни правила са приети с решение на съдийската колегия на ВСС по протокол № 10/30.03.2021 г. и влизат в сила с приемането си.